

ERRI AUNDI BAT

Leinuak alkartuta erri bat sortzen danean, erri orrek aunditasunera jotzen dau. Olan arabiarrek, olan israeldarrak.

Begiratu dagiegun israeldarrai.

Samuel'ek erri biurtu eta erregea emon eutsenean asi zan aunditasunerako bidea eta Salomon'en errege-aldian eldu zan aunditasun ori bere erpiñera, jauretxe edo tenplua ezaugarri zala

Saba'ko erregiñea etorri jakon ikertaldia egitera eta gaur be Etiopia'ko erregeak eta erritarrak Salomon dauke euren errege-etxearen sortzaille lez.

Urre-aldia izan zan Israel'en Salomon'en errege-aldia eta bera il zanean asi zan erreñuaren beera-bidea. Azkenengo urteetan batez be, Jainkoagaz zintzoa izan ez zalako, zigorra zala uste eben erritarrak. Erria zati bi egin zan eta judatarrek jarraitu eben agintzarien lekuko lez. Israel betiko galdu zan erbeste-aldian.

Esan dogu euskaldunak lainuetan gelditu zirala eta leiñuen ondorena dirala gaurko zazpi euskal lurraldeak.

Esanda geratu da, baita, Euzkadi zortu dala euskaldun guztien aberri lez, baiña erkidegoari lurralderik geienak peitzen jakoz, iparraldeko irurak (Laburdi, Benaparroa eta Zuberota) eta Naparroa.

Elduko ete gara "zazpiak bat" dirala adierazten dauan jaurlaritza bakarrera eta gero ortik sortuko dan urre-aldira?

Euskereak izan dauala dirudi bere urre-aldia, Azkue ta Sabino Arana'ren aldia. Ala aldi ori etorteko dago?

Eta Euskalerraren urre-aldia etorriko ete da? Bear ba'da, batzuk esango dabe Euskalerraren urre-aldi ori Naparroa'ko III Santxo Aundiaren errege-aldia izan zala,

baiña ori nekez onartuko dabe erreñu onen alboan egozan Bizkaia, Araba eta Gipuzkoa'k, naizta eurak be erreñuko izan.

Beste errien edestiagaz Euskalerraren konparatu ezker, aldi ori etorteko dagoala eta etorriko dala esan bear dogu.

Zelan?

Ez lurraldeak ugarituta edo beste lurralde batzuk geuganatuta. Ori ez litzake euskaldunen jokabidea eta Naparroa'ko erreñuak be ez ebazan gudaz irabazi Aragoi, Sobrarbe eta Ribagortza. Berez-berez etorri ziran.

Ez dakigu etorkizunean zer eta zelan agertuko dan baiña guk egin daiguzan "zazpiak bat" eta lurralde guztien aurrerapena lortu dagigun, indartu dagigun gure euskerea eta etortekoa etorriko da.

Gaiñera, gure Euskalerrak beste zabalkuntza bi daukaz.

Bat: Euskerea Europa osoan eta inguruetan izan dauan ikutua. Or dagoz ezaugarri lez odolaren bereiztasuna eta toki-izenak eta ori azaltzeko aspaldion esaten dan gauza arrigarria: Izotz-aldia amaitu zanean gure aurretiko zan kromaion gizakiak emendik urten eta iparralderantz jo ebal oreiñak- eta eizatzeko.

Bi: Disapora'ko euskaldunak, batez be Ego-Ameriketako lurraldeetan, dauken bizitzasuna eta erri-zaletasuna.

Gu ez gara aginterri-zaleak, ez gara "inperialistak", baiña gauzak etorri diran lez etorri dira eta ezin izango dogu alboratu etorkizunak ekarriko dauskuna. Izango ete gara iñoz erri aundi bat?

OLAZAR'tar Martin'ek

ZURE ODOLAZ EROSI DITUZU

Mundua, miñez, egon
ekaitzak zapalduta
samintasunpean,
ezer ez ta negarra,
larri, egon gizona
nekien artean.

Jainko Alguztiduna,
adi adi, egoan
lurrera begira,
gizadia ekusan
samiñak ondatuta
burutik oiñera.

Egoera larria
ezin ikusi eban
beraren semeetan,
eta Aitak Semea,
gogoz, bialdu eban
ordu estuetan.

Lurreko izakiak,
sagar, madari, prisku,
guri guri, dagoz.
zerutar laguntzeak
indartuten, bai, ditu
guztien poiz-giroz.

Gizona deika dago
beren ezer ezean
Jaungoiko Jaunari,
maitasun ta argia
nai ditu lur onetan
bizitz lagungarri.

Erantzuna ba-dator
zeru-goitik lurrera
maitasun guztiaz,
gizonaren bizia
bedeinkatzen dau Jaunak
gogorik onenaz.

PAULIN